

MISIR ARAP CUMHURİYETİ VAKIFLAR BAKANLIĞI

30 Rebiyülevvel 1443
5 Kasım 2021

İbadetin Kavramı

Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun; Kurân-ı Kerim'de Allah Teâlâ şöyle buyurur:

"إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ"

"Şüphesiz Allah, benim de Rabbinim, sizin de Rabbinizdir. Öyleyse O'na ibadet edin. İşte bu, doğru yoldur."

Şehadet ederiz ki bir tek Allah'tan başka ilah yoktur, O'nun ortağı da yoktur. Yine şehadet ederiz ki Muhammed Allah'ın kulu ve elçisidir. Salât ve selam Peygamberimiz Muhammed üzerine, ailesi ve ashâb'ının üzerine olsun.

İbadet, üstün bir makama ve yüksek bir mertebeye sahiptir, çünkü ibadet Allah'ın mahlûkatı yaratmasındaki en büyük gayeyi temsil etmektedir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: ***"Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım"***, diğer bir ayet-i kerimede: ***"Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberlere, "Şüphesiz, benden başka hiçbir ilâh yoktur. Öyleyse bana ibadet edin" diye vahy etmişizdir"*** buyurmaktadır. İşte bu yüzden ibadet, insanın ömrü boyunca daim işidir. Hasan Basrî şöyle dedi: "Mümin ölüm gelinceye kadar ibadet etmeye devam edecektir".

İslam şeriatını iyice düşünen kişi, ibadetin iki anlamı olduğunu görecektir. **Birincisi:** rızık peşinden koşmak, güzel ahlak, doğru söylemek, hata işleyeni affetmek, insanların arasını düzeltmek, aile için harcamak ve diğer salih ameller gibi tüm hayır kapılarını içeren geniş ve genel bir anlamdır.

Bununla ilgili Allah Teâlâ şöyle buyurur: **“Bir sadaka vermeyi, yahut iyilik yapmayı, yahut da insanların arasını düzeltmeyi emredenleri hariç, onların aralarındaki gizli konuşmaların çoğunda hiçbir hayır yoktur. Kim bunları sırf Allah’ın rızasını kazanmak için yaparsa, biz ona büyük bir mükâfat vereceğiz.”** Resûlullah (sallallâhu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: *“İnsanların her bir eklemi için her gün bir sadaka gerekir. İki kişi arasında adâletle hükmetmen sadakadır. Bineğine binmek isteyene yardım ederek bindirmen yahut yükünü bineğine yüklemen sadakadır. Güzel söz sadakadır. Namaz için mescide giderken attığın her adım bir sadakadır. Gelip geçenlere eziyet veren şeyleri yoldan gidermen de sadakadır.”*

Ayrıca, tarım ve sanayi yoluyla yeryüzünü imar etmek, bütün topluma fayda sağlayacak ve ülkenin kalkınmasına sebep olacak şekilde işi samimiyetle yapmak da Allah'ın sevdiği ibadetlerdendir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **“O, sizi yerden çıkarıp yaratan, sizi oraya yerleştirendir”**. Peygamber efendimiz de şöyle buyurdu: *"Allah'a en sevimli olan, insanlara en faydalı olandır. Allah'a en sevimli olan amel, bir sıkıntısını gidermek, borcunu ödemek veya karnını doyurmak suretiyle Müslümanı sevindirmendir. Bir ihtiyacı için din kardeşimle beraber yürümem, bana şu Medine mescidinde bir ay itikafa girmemden daha sevimidir. Kim öfkesini yutarsa, Allah onun kusurlarını örter. Kim intikam almaya gücü yettiği halde öfkesini yenerek intikam almaktan vaz geçerse, Allah kıyamet gününde onun kalbini huzurla doldurur. Kim ihtiyacı görülünceye kadar kardeşiyle beraber yürürse, ayakların kaydığı günde Allah onun ayaklarını Sırat üzerindeyken sabit kılar."*

İkincisi: Namaz, zekat, oruç ve hac gibi İslam'ın temellerini ve ritüellerini yerine getirmeyi içeren ibadetin özel bir anlamıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **“Namazlara ve orta namaza devam edin. Allah’a gönülden boyun eğerek namaza durun”**, başka bir ayet-i kerimde: **“Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı”**, yine başka bir ayet-i kerimede: **“Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin. Kendiniz için her ne iyilik işlemiş olursanız, Allah katında onu bulursunuz. Şüphesiz Allah bütün yaptıklarınızı görür”**, yine de

başka bir ayette: **“Yolculuğuna gücü yetenlerin haccetmesi, Allah’ın insanlar üzerinde bir hakkıdır”** buyurmaktadır.

* * *

Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun. İnsanların Efendisi son Peygamber Hz. Muhammed’e ehli ve ashabının hepsine salât ve selam olsun.

Asıl düzgün insan; namaz, oruç, zekat ve yoluna gücü yetenlerin haccetmesi gibi Allah’ın farzlarını yerine getirmek ile güzel ahlak sahibi olup yeryüzünü imar etmek arasındaki dengeyi sağlayabilmelidir.

O halde özel anlamıyla ibadetin, kişinin ahlakını ve davranışını etkilemediği sürece meyve vermediğini söyleyebiliriz. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **“Muhakkak ki, namaz, hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar”**. Resûlullah (sallallâhu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: **“Biriniz oruç tuttuğu gün kötü söz söylemesin ve kavga etmesin. Şayet biri kendisine söver ya da çatarsa: ‘Ben oruçluyum’ desin”** ve başka bir hadiste: **“Ben, güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim”** buyurdu. Şunu bil ki dinin tamamı ahlaktır. Ahlakta seni geçen, dinde de geçmiştir.

Ey Allah’ım bizleri zikrinde, şüküründe ve hüsn-i ibadetinde daim eyle!

* * *